

Ο Θοδωρής Γκόνης, ο Σεφέρης και μία... άρνηση

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Ο

Θοδωρής Γκόνης μιλά στο www.tospirto.net για την παράσταση «Προς τον κύριο Φράνκλιν Α. Φορντ, 27/12/67» .

Τέσσερις ηθοποιοί κι ένας χορευτής επί σκηνής. Η θέση μιας άρνησης. Η παράσταση ξεκινά με ένα όχι. Μια άρνηση. Ένα όχι και τόσο γνωστό γράμμα του Σεφέρη, απάντηση στον Κοσμήτορα της Σχολής Τεχνών κι Επιστημών του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ, Φράνκλιν Α. Φορντ, όπου αρνείται να αποδεχτεί έναν ετήσιο διορισμό ως καθηγητής της ποιήσεως της έδρας Charles Eliot Norton για το ακαδημαϊκό έτος 1969-1970 με μισθό 28.000 δολάρια.

Ο λόγος για την παράσταση του Θοδωρή Γκόνη «Προς τον κύριο Φράνκλιν Α. Φορντ, 27/12/67» που παρουσιάζεται την Παρασκευή 31 Μαρτίου & το Σάββατο 1 Απριλίου στις στην Κεντρική Σκηνή του Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά.

Μια σύνθεση κειμένων που βασίζεται κυρίως στα πολιτικά ημερολόγια του Σεφέρη, στις Μέρες Γ', Δ', Ε', ΣΤ', Ζ', στο Χειρόγραφο Σεπ. '41, Χειρόγραφο Οκτ. '68. Παρακολουθεί την περίοδο λίγο πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έως τη Χούντα των Συνταγματαρχών.

Η παράσταση κρατιέται μακριά από τα ποιήματά του και αδικαιολόγητες βιογραφικές περιέργειες. Ενδιαφέρεται όμως, εκεί που το θεωρεί αναγκαίο και απαραίτητο, για τα βιώματα που αποτελούν αναφορά αναπόσπαστη από το έργο του.

Ο Σεφέρης «παραπονιόταν» συχνά -πυκνά μέσα στα ημερολόγιά του πως ήταν υπηρέτης δύο αφεντάδων. Η παράσταση διαλέγει τον έναν του αφέντη, αυτόν που του έψησε το ψάρι στα χείλη.

Ο Θοδωρής Γκόνης μάς εξηγεί το πως εμπνεύστηκε την παράσταση αναφέροντας: «αφορμή στάθηκε η επιστολή του Γιώργου Σεφέρη προς τον Φράνκλιν Α. Φορντ, όπου την περίοδο της Χούντας αρνείται να αποδεχτεί έναν ετήσιο διορισμό ως καθηγητής της ποιήσεως στο Χάρβαρντ με μισθό 28.000 δολάρια. Μια επιστολή, όχι και τόσο γνωστή, που ο Σεφέρης την κράτησε ιδιωτική. Με την ισχυρή και ωραία φωνή του, απωθώντας κάθε φθηνό και δημαγωγικό στοιχείο, αξιοπρεπής και ελεύθερος στους δύσκολους εκείνους καιρούς απαντά πως «αν δεν υπάρχει ελευθερία της έκφρασης στον ίδιο σου τον τόπο, δεν υπάρχει πουθενά στον κόσμο. Η κατάσταση του αυτοεξόριστου δεν με ελκύει. Θέλω να μείνω με το λαό μου και να μοιραστώ τα γυρίσματα της τύχης του».

Την παράσταση την «έχτισε» με τους συνεργάτες του, την Ελένη Στρούλια, τον Δημήτρη Σωτηρίου και τους τέσσερις ηθοποιούς. «Προσπαθήσαμε, σαν ευσυνείδητοι κούριερ, να μεταφέρουμε τη συγκίνηση και τη θερμοκρασία των λόγων του Σεφέρη, τη στέρεη γλώσσα του, αποφεύγοντας μελοδραματισμούς και διάφορους άλλους ...ισμούς. Μακάρι να το καταφέραμε έστω και στο ελάχιστο».

Πόσο επίκαιρος, όμως, είναι σήμερα ο Σεφέρης και πόσο πολιτικός είναι ο λόγος του: «Δυστυχώς, είναι απελπιστικά επίκαιρος. Κλείνοντας τα μάτια σου και ανοίγοντας τα αυτιά σου νομίζεις πως μιλάει για τα σημερινά μας βάσανα. Διαβάζοντάς τον βλέπουμε πόσο έτοιμος είναι να μας βοηθήσει και σε αυτή την περίσταση με τον νηφάλιο λόγο του και την καθαρή του τη ματιά. Είναι ένας πραγματικός δάσκαλος που μας μαθαίνει να σκεφτόμαστε και να αγαπάμε, κάποιος που μας κάνει να ανακτούμε το χαμένο μας θάρρος», αναφέρει χαρακτηριστικά και συνεχίζει κρίνοντας τη στάση του που απαρνήθηκε τη θέση του καθηγητή της ποιήσεως της έδρας Charles Eliot Norton, «είναι η στάση ενός πραγματικού δασκάλου, η συνέπεια λόγων και πράξεων».

Του αρέσει πολύ αυτό που λέει ο Σεφέρης για την ποίηση: «Αν υπάρχει ένα ον που όλες του οι δυνάμεις το σπρώχνουν προς την επικοινωνία είναι ο ποιητής», ενώ παραδέχεται πως καταφεύγει στην ποίηση και ο ίδιος γιατί «όταν είσαι καθαρός κι έχεις άδειο χώρο είναι μεγάλη παρηγοριά. Δε σου ζητάει τίποτα γιατί τα θέλει όλα».

Μάλιστα πιστεύει πως υπάρχει ποίηση και στη σύγχρονη ελληνική

πραγματικότητα/καθημερινότητα σήμερα. «Πως, και βέβαια υπάρχει. Σκοντάφτει κανείς καθημερινά επάνω της. Αρκεί να είναι λίγο «απρόσεκτος». Η ομορφιά μας σημαδεύει από παντού, ακόμα και μέσα στην ασχήμια. Τόσα νέα παιδιά γεννιούνται. Δεν έχει κανείς παρά να κοιτάξει τα μάτια των ερωτευμένων».

Όσο για το μέλλον; «Το Φεστιβάλ Φιλίππων γιορτάζει φέτος τα 60 του χρόνια. Σκεφτήκαμε, λοιπόν, τι πιο καλό από το να καλέσουμε πέντε νέους σκηνοθέτες και ομάδες που έχουν δώσει δείγματα γραφής και να δημιουργήσουν νέες παραστάσεις εμπνευσμένες από το Αρχαίο Δράμα.

Οι πρόβες θα ξεκινήσουν στις 20 Ιουλίου στις Κρηνίδες. Οι πέντε παραστάσεις που θα προκύψουν από την εντατική εργασία των ομάδων, θα παρουσιαστούν στο Αρχαίο Θέατρο των Φιλίππων στις 9 και 10 Αυγούστου. Όλη η διάρκεια των προβών και της προετοιμασίας της κάθε παράστασης θα είναι ανοιχτή για το κοινό. Οι πρόβες θα λειτουργούν σαν ανοιχτό εργαστήρι για τους φοιτητές, την τοπική κοινότητα και όποιον ενδιαφέρεται να τις παρακολουθήσει. Το ίδιο ανοιχτά θα είναι και τα ξεχωριστά workshops, τα οποία θα πραγματοποιήσουν οι πέντε σκηνοθέτες, παρουσιάζοντας τον τρόπο δουλειάς τους σχετικά με την παράσταση που πρόκειται να δημιουργήσουν.

Παράλληλα, το Φεστιβάλ θα τιμήσει τον σκηνοθέτη Θόδωρο Τερζόπουλο, ο οποίος θα παρακολουθήσει και τις πέντε παραστάσεις και θα μιλήσει για το Αρχαίο Δράμα, εστιάζοντας στην ιδιαίτερη μέθοδό του».

Συντελεστές: Δραματουργική επεξεργασία/Κείμενο παράστασης: Θοδωρής Γκόνης-Ελένη Στρούλια. Σκηνοθεσία: Θοδωρής Γκόνης. Σκηνικά-κοστούμια: Ελένη Στρούλια. Φωτισμοί: Τάσος Παλαιορούτας. Μουσική επιμέλεια: Αλέξανδρος Γκόνης. Βοηθός σκηνοθέτη: Κατερίνα Συμεωνίδου. Στην παράσταση συμμετέχει ο χορευτής Δημήτρης Σωτηρίου. Παίζουν οι ηθοποιοί: Δημήτρης Κοντός, Κατερίνα Πατσιάνη, Παύλος Σταυρόπουλος, Κατερίνα Συμεωνίδου

Γεωργία Οικονόμου

Πηγή: tospirto.net